

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 17-18 marca na kierunku
„wychowanie fizyczne” prowadzonym
na Wydziale Wychowania Fizycznego
Uniwersytetu Rzeszowskiego

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Ocena spełnienia kryterium 1 - w pełni	10
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	10
Dobre praktyki	10
Zalecenia	10
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	11
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	15
Dobre praktyki	16
Zalecenia	16
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	16
Uzasadnienie	18
Dobre praktyki	19
Brak.....	19
Zalecenia	19
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	19
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	20
Dobre praktyki	21
Zalecenia	21
Brak.....	21
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	21
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	21
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	22
Dobre praktyki	22
Zalecenia	22
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	22
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	22

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki	23
Zalecenia	24
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	26
Dobre praktyki	26
Zalecenia	27
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	30
Dobre praktyki	30
Zalecenia	30
7. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	30

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Janusz Iskra, członek PKA

członkowie:

1. Dr hab. Krzysztof Prusik – ekspert PKA
2. Dr Mariusz Pocięcha – ekspert PKA
3. Mgr Jakub Kozieł – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Wiktor Kordyś – ekspert studencki.

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena na kierunku „wychowanie fizyczne” prowadzonym w na Wydziale Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego w odbyła się po raz trzeci, została dokonana z inicjatywy PKA.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów		
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I i II stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk o kulturze fizycznej	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	180/120	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów		
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat, Magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	25	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	717	214
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych		

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1. Koncepcja kształcenia realizowana na ocenianym kierunku wychowanie fizyczne, prowadzonym przez Wydział Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego (UR), zaprezentowana na stronie Uczelni, zakłada między innymi: wysoki poziom kształcenia ogólnoakademickiego, dostosowany do potrzeb i oczekiwań lokalnego rynku pracy; podnoszenie poziomu prowadzonych badań naukowych; współpracę z otoczeniem zewnętrznym oraz sprawne zarządzanie Wydziałem. Na ocenianym kierunku kształcą się studenci na studiach pierwszego i drugiego stopnia, o profilu ogólnoakademickim, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Na studiach pierwszego i drugiego stopnia Wydział przygotowuje nauczycieli wychowania fizycznego do pracy w szkołach podstawowych, którzy dodatkowo, z uwagi na realizację alternatywnych specjalności, mogą znaleźć zatrudnienie w sektorze pozaoświatowym. Specjalnościowe kształcenie na studiach licencjackich obejmuje pięć modułów. Kolejno, są to moduły w zakresie: instruktora sportu; instruktora fitness; instruktora aktywizacji ruchowej dzieci; oraz specjalisty z wychowania fizycznego w służbach mundurowych. Służby mundurowe są jednostkami powoływanymi przez państwo do spełniania części jego podstawowych zadań, i wymagają od funkcjonariuszy ponadprzeciętnego poziomu sprawności i umiejętności specjalnych. Dodatkowo, Wydział, realizując program kształcenia na studiach drugiego stopnia, przygotowuje studentów do pracy, jako przyszłych nauczycieli wychowania fizycznego, którzy doskonaląc swoje kwalifikacje i kompetencje zdobyte na studiach pierwszego stopnia będą mogli podjąć pracę w placówkach oświatowych na III i IV poziomie edukacyjnym. Absolwenci studiów drugiego stopnia, w związku z realizacją dodatkowych modułów specjalnościowych w zakresie: trener wybranej dyscypliny sportu; instruktor wybranej dyscypliny sportu; instruktor treningu osobistego; instruktor tańca; trener zdrowia, będą mogli podjąć pracę także w instytucjach pozaoświatowych. Przyjęta przez Wydział koncepcja kształcenia zakłada kreowanie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz kształtowanie potencjału intelektualnego, na bazie wysoko wykwalifikowanej kadry, nowoczesnego zaplecza naukowo-badawczego, wysokiej jakości badań oraz dziedzictwa kulturowego Podkarpacia i kraju. Założenia zaprezentowanej koncepcji mają być realizowane wspólnym wysiłkiem wszystkich pracowników Wydziału z zachowaniem zasad dążenia do prawdy, otwartości na wiedzę i nowe idee oraz poszanowaniem godności człowieka i szacunku dla tożsamości historyczno-kulturowej regionu oraz państwa. Należy dodać, że przyjęta koncepcja kształcenia zakłada kreowanie osobowości i obywatelskich postaw wśród studentów, przygotowując ich do odpowiedzialnego pełnienia funkcji społecznych i publicznych. W ramach realizowanego procesu kształcenia Wydział tworzy optymalne warunki studiowania, zapewniając atrakcyjność nauczania i gwarantując wysoki poziom badań naukowych. Przyjęta przez Wydział koncepcja kształcenia uwzględnia nowoczesne zaplecze naukowo-dydaktyczne Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz potrzeby rynku pracy w zakresie specjalistów działających w obszarze kultury fizycznej. Należy także podkreślić, że

Władze Wydziału planują w perspektywie najbliższych lat dostosować koncepcję kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne do wzorów czerpanych z uczelni amerykańskich, przede wszystkim z *State University of Pennsylvania, Gensville – Floryda, Manhattan – College NY City, University of Illinois, Urbana-Champaign*, w których podstawą kształcenia jest fundamentalna zasada kształcenia oparta na szeroko rozumianym partnerstwie profesora i studenta. Podstawą tak rozumianego optymalizowania procesu kształcenia są doświadczenia pracowników ocenianego kierunku zdobyte podczas staży i wizyt w ww. uczelniach oraz innych, sprawnie funkcjonujących na całym świecie. Można więc stwierdzić, że strategia kształcenia i rozwoju Wydziału Wychowania Fizycznego wpisuje się w strategię rozwoju i misję Uniwersytetu Rzeszowskiego przyjętą **Uchwałą nr 123/05/2013 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2013-2020**, jako uczelni podkarpackiej, krajowej i europejskiej, a nawet światowej, realizującej cele edukacyjno-badawcze, służące podnoszeniu konkurencyjności Uczelni i tworzeniu jej wizerunku, jako Uczelni nowoczesnej i przyjaznej pracownikom, studentom oraz lokalnemu środowisku.

1.2. Na Wydziale Wychowania Fizycznego UR prowadzone są badania naukowe umiejscowione w obszarze, do którego kierunek został przyporządkowany (obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej), ściśle związane z dziedziną nauk o kulturze fizycznej. W latach 2012-2016 realizowane były zadania badawcze powiązane z efektami kształcenia, wyszczególnionymi w kartach przedmiotu. Corocznie badania naukowe prowadzone są w obrębie 5-8 zespołów badawczych. Realizowane tematy dotyczą różnorodnej problematyki – od zagadnień historycznych („Z dziejów kultury fizycznej w Polsce”), poprzez problemy zmian sprawności i stylu życia („Badania w ocenie budowy somatycznej, sprawności motorycznej i stylu życia człowieka z uwzględnieniem czynników ryzyka chorób somatycznych i cywilizacyjnych”) i różnorodne analizy sportów walki („Sztuki walki w ujęciu holistycznym”), aż do badań związanych ze sportem („Informatyka w sporcie – komputerowe wspomaganie analizy skuteczności walki w sporcie”). Większość problemów badawczych realizowanych jest w szerokich zespołach, obejmujących często pracowników pokrewnych kierunków („wychowanie fizyczne” i „turystyka i rekreacja”). Problemy poruszane w zadaniach badawczych są wobec tego kompleksowe i odnoszą się do aktualnych problemów związanych z aktywnością ruchową i działalnością sportową współczesnego człowieka. Realizacja badań naukowych Wydziału związana jest także z uczestnictwem w grantach. Aktualnie realizowane są dwa projekty z rozwoju sportu akademickiego (na sumę 470 tys. zł.) a także granty realizowane we współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki („Aktywne Gimnazjum”), Urzędem Miasta Rzeszów („Szkoła-Ruch-Zdrowie”) a także z Programu Współpracy Transgranicznej („Aktywność na całe życie”). W okresie 2013-2015 Wydział podwyższył swoją kategorię z C na B (decyzja NR POC-0012/KAT/2015). Było to spowodowane m.in. publikacjami, szczególnie tymi, z listy A. W latach 2012-2014 liczba publikacji Wydziału z listy A wynosiła 23, z czego pracownicy kierunku „wychowanie fizyczne” firmowali 14 prac. Ponadto w zestawieniu publikacji z tego okresu jest także ponad 50 monografii i ponad 400 prac z listy B. Aktywność naukowa pracowników Wydziału została potwierdzona licznymi promocjami – w latach 2012-2016 stopień doktora uzyskało 14. nauczycieli akademickich, doktora habilitowanego czterech, a tytuł naukowy profesora uzyskało trzech nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunkach „wychowanie fizyczne” i „turystyka i rekreacja”. Do osiągnięć naukowych Wydziału należy wydawanie dwóch czasopism z ministerialnej listy B („Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Anthropology” oraz *Scientific Review of Physical Culture*). Badania naukowe prowadzone w Jednostce aktywizują studentów, którzy m.in. prace dyplomowe opierają na cząstkowych analizach. Badania naukowe bardzo często mają ścisły związek z praktyką aktywności ruchowej, w tym

z działalnością sportową. W Pracowni Diagnostyki w Treningu Sportowo-Zdrowotnym oraz w Pracowni Motoryczności Człowieka prowadzone są cykliczne badania kadry narodowej w hokeju na lodzie, różnorodnych drużyn piłkarskich, a także amatorskich biegaczy i zwolenników różnorodnych sztuk walki. W porozumieniu ze związkami sportowymi (PZT, PZLA) prowadzone są analizy kinematyczne tenisistów i płotkarzy. W celu zapoznania nauczycieli akademickich i studentów z najnowszymi tendencjami badawczymi Wydział zaprasza na wykłady profesorów z renomowanych Uczelni.

1.3. Zaprezentowane w raporcie samooceny i przedstawione do analizy ZO PKA opisy zakładanych efektów kształcenia, określone przez *Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego Uchwałą Nr 443/06/2012 z dnia 21 czerwca 2012 roku*, oraz *Uchwałą Nr 82/01/2017 z dnia 26 stycznia 2017 roku*, są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej i odzwierciedlają poziomy studiów i ich profile kształcenia. Ponadto, Jednostka opracowując kierunkowe efekty kształcenia, prawidłowo uwzględniła na obu poziomach studiów, szczegółowe efekty kształcenia wynikające z *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. ws. standardów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczycieli*. Wydział, bazując na KRK i obszarowych efektach kształcenia właściwych dla ocenianego kierunku kształcenia, przyjął na studiach pierwszego stopnia 19 efektów w zakresie wiedzy, 19 efektów w zakresie umiejętności i 13 efektów w zakresie kompetencji społecznych, a na studiach drugiego stopnia 16 efektów z wiedzy, 11 efektów z umiejętności i 6 z kompetencji społecznych. Łącznie dla studiów pierwszego stopnia przyjęto 51 efektów, a na studiach drugiego stopnia 33 efekty, które w obu przypadkach pozwalają uzyskać zakładany tytuł zawodowy. Szczegółowa analiza efektów przedmiotowych wskazuje na ich zgodność z efektami kierunkowymi, a te są spójne z efektami obszarowymi. Przyjęte efekty kształcenia odnoszą się - zgodnie z założeniami KRK - do trzech kategorii: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Efekty w zakresie wiedzy obejmują między innymi: w zaawansowanym stopniu - na studiach pierwszego stopnia, oraz w pogłębionym stopniu - na studiach drugiego stopnia, biologiczne i fizykochemiczne podstawy funkcjonowania człowieka w środowisku; jego budowę i funkcje w kontekście wysiłku psychofizycznego; metody i formy oddziaływania psychopedagogicznego na ucznia w różnych etapach rozwoju ontogenetycznego. Efekty w zakresie umiejętności dotyczą między innymi: komunikowania się z uczniem; obsługi podstawowego sprzętu diagnostycznego; nauki podstawowych programów ruchowych na studiach pierwszego stopnia, oraz doskonalenia ww. umiejętności opanowanych na studiach licencjackich i kształtowania zaawansowanych umiejętności pozwalających na ponadprzeciętne operowanie własnym ciałem w otaczającej rzeczywistości. Efekty w zakresie kompetencji społecznych dotyczą - na obu poziomach - między innymi gotowości współpracy w zespole; okazywania szacunku wobec ucznia i grup społecznych; dbałości o swoją sprawność oraz kierowania zespołem szczególnie na studiach drugiego stopnia. Kluczowe, na ocenianym kierunku, efekty kształcenia obejmują także zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji związanych z: wykonywaniem zawodu nauczyciela; przygotowaniem do prowadzenia badań na poziomie I stopnia (*KW_19, KU_17, KU_18, KU_19, KK_09*) oraz prowadzeniem badań na studiach II stopnia (*KW_11; KU_09; KU_10; KK_01; KK_02; KK_06*); posługiwaniem się językiem obcym na poziomie studiów I stopnia (*KU_16*) oraz na poziomie II stopnia (*KU_11*); wykorzystywaniem technologii informacyjnej na poziomie studiów I stopnia (*KU_17*) oraz na poziomie II stopnia (*KU_09*); praktykami zawodowymi i specjalistycznymi na studiach I stopnia (*KW_01-19, KU_01-15, KK_01-13*) oraz II stopnia (*KW_01-16, KU_09, KK_01-06*); dyplomowaniem na studiach I stopnia (*KW_19, KU_17-19*) oraz na studiach II stopnia (*KW_11, KU_10*). Wszystkie efekty, o których mowa zostały sformułowane w sposób zrozumiały i mierzalny, z możliwością ich weryfikacji w formie wskazanej w sylabusach

poszczególnych przedmiotów. Należy także podkreślić, że założone dla kierunku wychowanie fizyczne, studia II stopnia, efekty kierunkowe, umożliwiające kontynuowanie nauki na studiach III stopnia lub podjęcie w przyszłości pracy naukowo-badawczej, ewentualnie pracy zawodowej.

Ocena spełnienia kryterium 1 - w pełni

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia realizowana w Wydziale Wychowania Fizycznego i plany jej rozwoju, oparte na wzorcach międzynarodowych, są zgodne mają związek ze strategią rozwoju oraz misją Uniwersytetu Rzeszowskiego. Cele strategii Wydziału odpowiadają ogólnie przyjętej w Uniwersytecie polityce jakości i, uwzględniając rozwój nauki, są zorientowane na oczekiwania współczesnego rynku pracy i lokalnego środowiska społeczno-gospodarczego. Na Wydziale są systematycznie prowadzone badania naukowe w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, w tym dziedzinie nauk o kulturze fizycznej, do którego to obszaru odnoszą się zakładane efekty kształcenia na ocenianym kierunku. Badania te są prowadzone przez nauczycieli akademickich kierunku „wychowanie fizyczne” i spełniają kryterium zgodności z kierunkiem. Są one osadzone w rzeczywistych problemach wysiłku fizycznego o różnym charakterze (ze sportem wyczynowym włącznie), a ich rezultaty są publikowane w periodykach z IF oraz w czasopismach uczelnianych (lista B). Przyjęte przez Wydział - na obu poziomach studiów - zakładane efekty kształcenia przejrzyście i zrozumiale opisują oceniany kierunek studiów, w tym przewidziane programem moduły specjalnościowe. Ponadto, efekty te są możliwe do weryfikacji i gwarantują zdobywanie przez studentów umiejętności badawczych, w tym dyplomowania oraz umiejętności praktycznego działania w warunkach odpowiadających przyszłej pracy zawodowej, jako nauczyciela wychowania fizycznego, trenera lub instruktora.

Dobre praktyki

- Osadzenie koncepcji kształcenia na sprawdzonych wzorach (zagranicznych) i konsekwentna realizacja przyjętej koncepcji.
- Redagowanie własnych, angielskojęzycznych czasopism naukowych, w których możliwość publikowania mają młodzi naukowcy.
- Organizacja cyklicznych konferencji naukowych o zasięgu ogólnosiątkowym.
- Zakres prowadzonych badań naukowych uwzględnia kompleksowe zagadnienia, obejmujące problemy związane z aktywnością fizyczną, analizowaną z wielu punktów widzenia (od uwarunkowań historycznych po skomplikowane procesy informatyczne).

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1. Zaprezentowane do analizy ZO PKA programy kształcenia, na wizytowanym kierunku wychowanie fizyczne, w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia, prowadzonych w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, są zgodne z Uchwałą nr 430/01/2015 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów kształcenia na studiach pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich. Programy te, w tym plany studiów, zostały opracowane na bazie przyjętych przez Wydział zakładanych efektów kształcenia i stanowią podstawę do osiągnięcia, w zakresie studiowanego kierunku wychowanie fizyczne, na studiach I stopnia 180 pkt. ECTS i tytułu zawodowego licencjata, a na studiach II stopnia 120 pkt. ECTS i tytułu zawodowego magistra. Jednostka prowadząca oceniany kierunek na studiach I stopnia przyjęła programy kształcenia, które zakładają realizację w ramach zajęć obowiązkowych, na studiach stacjonarnych 1811 godzin, a na studiach niestacjonarnych 1243 godziny, w pięciu obowiązkowych modułach (I. przygotowujący do zawodu nauczyciela; II. podstawowy; III. kierunkowy; IV. dodatkowy oraz V. związany z praktykami zawodowymi). Dodatkowo, studenci na tym poziomie studiów, w obu formach kształcenia, muszą wybrać jeden z czterech alternatywnych do wyboru modułów (I. instruktor sportu - 200 godzin; II. instruktor fitness - 200 godzin; III. instruktor aktywizacji ruchowej dzieci - 250 godzin; IV. wychowanie fizyczne w służbach mundurowych - 275 godzin). Łącznie, w ramach zajęć realizowanych na I stopniu studiów, każdy ze studentów musi osiągnąć 180 pkt. ECTS i zrealizować od 2011-2086 godzin zajęć dydaktycznych - na studiach stacjonarnych lub od 1443-1518 godzin zajęć dydaktycznych - na studiach niestacjonarnych. Natomiast na studiach II stopnia, Jednostka przyjęła programy kształcenia, które zakładają w ramach zajęć obowiązkowych, realizację na studiach stacjonarnych 1115 godzin, a na studiach niestacjonarnych 718 godzin, w czterech obowiązkowych modułach (I. ogólny; II. podstawowy; III. dodatkowy; IV. związanym z praktykami zawodowymi), które w sumie uwzględniają standardy kształcenia nauczycieli. Studenci na tym poziomie studiów, w obu formach kształcenia, muszą wybrać także jeden z pięciu alternatywnych modułów (I. trenerski - 300 godzin; II. trener zdrowia - 200 godzin; III. instruktor treningu osobistego - 200 godzin; IV. instruktor sportu - 200 godzin; V. instruktor tańca - 200 godzin). Łącznie, w ramach zajęć realizowanych na II stopniu studiów, każdy ze studentów musi osiągnąć 120 pkt. ECTS i zrealizować od 1315-1415 godzin zajęć dydaktycznych - na studiach stacjonarnych lub od 918-1018 godzin zajęć dydaktycznych - na studiach niestacjonarnych. Przyjęte do realizacji programy kształcenia uwzględniają ponadto zajęcia z przedmiotów humanistycznych i społecznych w wymaganym wymiarze pkt. ECTS (26 pkt. ECTS - studia I stopnia i 24 pkt. ECTS - studia II stopnia); zajęcia w ramach praktyk nauczycielskich (na studiach o profilu ogólnoakademickim) w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin (6 pkt. ECTS - studia I stopnia i 8 pkt. ECTS studia II stopnia); zajęcia w ramach przedmiotów obieralnych w wymiarze nie mniejszym niż 30 % ogólnej liczby pkt. ECTS (65 pkt. ECTS - studia I stopnia i 39 pkt. ECTS - studia II stopnia), w tym dodatkowe praktyki specjalnościowe (od 3-4 pkt. ECTS na obu poziomach studiów); oraz moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej (np. ocena budowy somatycznej, sprawności motorycznej i stylu życia człowieka z uwzględnieniem czynników ryzyka chorób somatycznych i cywilizacyjnych; dzieje kultury fizycznej; system zarządzania kulturą fizyczną w Polsce i jego ewolucja; sztuki walki w ujęciu holistycznym; badania dotyczące oceny wpływu treningu sportowego na organizm lub wieloaspektowe

wspomaganie procesu treningowego), którym przypisano ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS (101 pkt. ECTS - studia I stopnia i 69 pkt. ECTS - studia II stopnia). Analizowane programy kształcenia uwzględniają także treści w zakresie języka obcego (8 pkt. ECTS - studia I stopnia i 4 pkt. ECTS - studia II stopnia), które są powiązane z zakładanymi efektami kształcenia oraz treści związane z technologią informacyjną (po 2 pkt. ECTS - I i II stopień). W ramach programu kształcenia realizowane są praktyki pedagogiczne w szkołach podstawowych na studiach I stopnia (np. w: Szkole Podstawowej nr 2 w Rzeszowie; Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Rzeszowie; Szkole Podstawowej nr 12 w Rzeszowie etc.), i na studiach drugiego stopnia w gimnazjach (np. w: Gimnazjum nr 1 w Rzeszowie; Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni etc.) oraz szkołach ponadgimnazjalnych (np. w: Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Rzeszowie; Zespole Szkół Gospodarczych im. M. Spytka w Rzeszowie etc.). Dodatkowo, w ramach wybranych modułów specjalnościowych studenci realizują - na obu poziomach studiów - praktyki zawodowe w różnych instytucjach pozaoświatowych (np. GOLKLUB Rzeszów; PZN; Europejskie Stowarzyszenie Promocji Aktywności Ruchowej 50+ etc.). Miejsca doboru praktyk są właściwe, dostosowane do specjalności i poziomu studiów, zapewniają kształcenie wszystkich całej liczebności studentów ocenianego kierunku oraz stanowią podstawę do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Ponadto, przyjęte do realizacji treści - na obu poziomach studiów - są zgodne z aktualnym stanem wiedzy nauk o kulturze fizycznej i opierają się - między innymi - na wynikach badań naukowych prowadzonych w Jednostce odpowiedzialnej za oceniany kierunek. Dodatkowo, analiza treści kształcenia i metod ich przyswajania przez studentów pozwala stwierdzić, że są one spójne i prawidłowo zestawione z zakładanymi efektami kształcenia. Zaprezentowane w sylabusach metody osiągania zakładanych efektów kształcenia są adekwatne do rodzaju zajęć i specyfiki realizowanych treści programowych (na I stopniu w trybie stacjonarnym ćwiczenia stanowią 81,7%, a wykłady 18,3% całości zaplanowanych zajęć, natomiast w trybie niestacjonarnym wykłady to 18,9%, a ćwiczenia to 81,1% całości programu kształcenia; na II stopniu studiów w trybie stacjonarnym ćwiczenia stanowią 83,3%, a wykłady 16,7% całości zaplanowanych zajęć, a w trybie niestacjonarnym wykłady to 21,3%, a ćwiczenia to 78,7% z całości planu studiów). Organizacja i liczebność grup studenckich na ocenianym kierunku są zgodne z Uchwałą nr 126/05/2013 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z 23 maja 2013 r. i pozwalają zrealizować nauczycielom akademickim zakładane treści kształcenia i osiągnąć studentom przedmiotowe efekty kształcenia, w tym przygotowujące do prowadzenia badań na studiach I stopnia i gwarantujące udział w badaniach na studiach II stopnia. Na studiach I stopnia studenci realizując treści przedmiotowe, między innymi, na zajęciach praktycznych z: antropologii, antropomotoryki, fizjologii, seminarium dyplomowego, a na studiach II stopnia na zajęciach praktycznych z: socjologii, fizjologii wysiłku sportowego, pracowni kierunkowej, seminarium magisterskiego, są przygotowani do badań lub prowadzą je wraz z nauczycielem akademickim, realizując projekty, eksperymenty, pomiary bezpośrednie lub analizując piśmiennictwo. Prezentowane programy kształcenia uwzględniają w toku studiów pomoc nauczycieli akademickich studentom zgodną z ich oczekiwaniami oraz pomoc studentom niepełnosprawnym. Indywidualne programy kształcenia są właściwie dostosowane do potrzeb studentów o ponadprzeciętnym poziomie predyspozycji psychomotorycznych oraz o niepełnej sprawności. Wydział nie prowadzi na ocenianym kierunku kształcenia na odległość. W opinii ZO PKA, zaprojektowane przez Władze Wydziału, czas i nakład pracy studenta w poszczególnych modułach, umożliwiają im osiągnięcie wszystkich przedmiotowych oraz kierunkowych efektów kształcenia i tym samym uzyskać przez nich na studiach pierwszego stopnia tytuł licencjata, a na studiach drugiego stopnia tytuł magistra. Ponadto, zaprezentowane programy i plany studiów - na obu poziomach, i w obu formach studiów - są zgodne ze standardami kształcenia przygotowującymi do wykonywania zawodu nauczyciela.

Szczegółowa analiza programów i planów studiów na ocenianym kierunku pozwoliła stwierdzić ZO PKA, brak spójności w zakresie pkt. ECTS, w planach studiów pierwszego stopnia, między formą stacjonarną a niestacjonarną, w module specjalnościowym *wychowanie fizyczne w służbach mundurowych*. Mianowicie, zgodnie z programem i planem studiów stacjonarnych student może osiągnąć w zakresie tego modułu 19 pkt. ECTS, a na studiach niestacjonarnych w ramach tego samego modułu 20 pkt. ECTS. Zauważony przez ZO PKA brak spójności pkt. ECTS, w porównywanych planach, dotyczy VI semestru studiów i wynika z braku przyporządkowania pkt. ECTS przedmiotowi pn. *Testy sprawności fizycznej w służbach mundurowych*, na studiach stacjonarnych.

2.2. Zakładane, na ocenianym kierunku wychowanie fizyczne, efekty kształcenia są prawidłowe i podlegają weryfikacji w ramach funkcjonującego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, którego działanie jest regulowane Uchwałami nr 186/09/2013 i nr 430/01/2015 Senatu UR w sprawie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Ponadto, podstawowym aktem regulującym zasady zaliczania zajęć, przedmiotów, modułów, semestru lub roku jest Regulamin studiów przyjęty Uchwałą nr 473/04/2015 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie *Regulaminu studiów wyższych*. Z jego treści wynika szczegółowy zakres wymagań stawianych przed studentem na poszczególnych formach zajęć, w tym sposób i forma sprawdzania przedmiotowych efektów kształcenia oraz zasady formowania oceny końcowej. Szczegółowe zasady weryfikacji efektów kształcenia i zaliczania treści zajęć dydaktycznych ustala nauczyciel akademicki, który podaje je do wiadomości studentów, na stronie internetowej Uczelni oraz na zajęciach, w pierwszych tygodniach od rozpoczęcia semestru. Przyjęty przez Wydział system sprawdzania i oceniania pozwala monitorować postępy studentów w toku kształcenia i zakres osiągniętych przez nich efektów. Informacje zwrotne, jakie otrzymują studenci po zrealizowaniu prac etapowych, zaliczeniowych, ewentualnie prac egzaminacyjnych stanowią podstaw do zrozumienia - przez nich - poziomu osiągniętych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym obejmujących: wprowadzenie do badań naukowych (efekty *KW_19, KU_17, KU_18, KU_19, KK_09*), finalizowanych przygotowaniem pracy licencjackiej (na studiach I stopnia) lub realizację działalności badawczej (*KW_11; KU_09; KU_10; KK_01; KK_02; KK_06*), zakończonej napisaniem pracy magisterskiej (na studiach II stopnia). Stosowane na ocenianym kierunku metody weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy obejmują przede wszystkim wypowiedzi ustne, prace pisemne, kolokwia, sprawdziany i egzaminy w formie pisemnej lub ustnej oraz przygotowanie prezentacji multimedialnej. Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia w zakresie umiejętności przebiega w oparciu o sprawdziany umiejętności technicznych, sposobu posługiwania się sprzętem i aparaturą pomiarową służącą przede wszystkim do oceny kinetyki rozwoju sprawności fizycznej, interpretacji wyników pomiarów dotyczących kinetyki i dynamiki rozwoju potencjału motorycznego człowieka, a w zakresie prowadzenia badań sprawdza się do oceny samodzielności jego działania, umiejętności doboru metod i narzędzi badawczych, wykonania projektów, przeprowadzenia badań, przygotowania sprawozdań, referatów oraz prezentacji. Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych oceniane są na podstawie wyników samodzielnej i/lub zespołowej obserwacji pracy studentów podczas zajęć i na praktykach. Przeprowadzona ocena weryfikacji osiągniętych przedmiotowych efektów kształcenia, na podstawie kontroli etapowych prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych oraz dzienników praktyk, wskazuje, że jest ona prawidłowa i zgodna, w swojej formie oraz tematyce, z zaplanowaną w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Prowadzona na Wydziale procedura oceny i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia wskazuje na równe traktowanie studentów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz adaptowanie procedur do

potrzeb i oczekiwań studentów niepełnosprawnych. Protokoły zaliczeń oraz karty okresowych osiągnięć studenta są archiwizowane i poddawane okresowej kontroli w celu oceny poprawności procesu oceniania. Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie praktyk zawodowych opiera się przede wszystkim o analizę treści wzorowo opracowanych - przez metodyków wychowania fizycznego - dzienników praktyk, które wypełnia student-praktykant i nauczyciel opiekun z ramienia placówki oświatowej lub opiekun z innego rodzaju placówek, które podpisały porozumienie o współpracy z Wydziałem i Uczelnią. Efekty w zakresie dyplomowania weryfikują i potwierdzają nauczyciele akademicy, którzy prowadzą zajęcia z przedmiotu seminarium dyplomowe (I stopień) lub seminarium magisterskie (II stopień) oraz nauczyciele akademicy stanowiący zespół oceniający proces dyplomowania, w skład którego wchodzi przewodniczący zespołu, promotor i recenzent - przygotowanej przez studenta - pracy licencjackiej lub magisterskiej. Pracę licencjacką student wykonuje w okresie trzech ostatnich semestrów studiów, a pracę magisterską w całym okresie trwania studiów. Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie dyplomowania obejmuje - na obu poziomach studiów - umiejętności samodzielnego doboru literatury przedmiotu, przeprowadzenia badań oraz ich opracowania i analizy, a także formułowania ocen i wniosków, wynikających z uzyskanych wyników badań. Szczegółową procedurę dyplomowania reguluje Uchwała Nr 06/2015 Rady Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie wymogów, które powinna spełniać praca dyplomowa oraz szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych. Wszystkie prace dyplomowe są weryfikowane przy pomocy systemu antyplagiatowego, co znajduje potwierdzenie podczas egzaminu dyplomowego i obrony pracy dyplomowej. Należy także podkreślić, że pod koniec każdego roku akademickiego Dziekan Wydziału przedstawia na posiedzeniu Rady Wydziału ocenę efektów kształcenia kierunku, w tym wyniki oceny prac etapowych, egzaminacyjnych, dyplomowych, które stanowi podstawę do dalszego doskonalenia programów kształcenia na tym kierunku. Zaprezentowane do oceny ZO PKA prace etapowe, zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz dyplomowe, zrealizowane na obu poziomach studiów, uwzględniają przedmiotowe efekty kształcenia, trafnie weryfikują wiedzę, umiejętności i kompetencje studentów oraz spełniają standardy tego typu prac.

2.3. Zasady rekrutacji na oceniany kierunek w roku akademickim 2016/2017 regulowały Uchwała nr 474/04/2015 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów wyższych w roku akademickim 2016/2017 i Zarządzenie nr 11/2016 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 marca 2016 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad organizacji rekrutacji na studia I i II stopnia oraz jednolite studia magisterskie na Uniwersytecie Rzeszowskim. Oba akty były zaprezentowane na ogólnodostępnej stronie internetowej Uczelni. Szczegółowe zasady rekrutacji zakładały, że w trakcie postępowania rekrutacyjnego będą brane pod uwagę wyniki obowiązkowych przedmiotów egzaminu maturalnego części ustnej i pisemnej na poziomie podstawowym i rozszerzonym odbytego według zasad „nowej matury” oraz wszystkie przedmioty zdawane na podstawie „starej matury” w części ustnej i pisemnej. Kryterium dodatkowym w procesie rekrutacji, w przypadku, gdy liczba kandydatów z tą samą liczbą punktów przewyższy limit wolnych miejsc na kierunek, jest ocena z biologii uzyskana na świadectwie ukończenia szkoły. W postępowaniu rekrutacyjnym przewidywano także zwolnienie z konkursu świadectw dojrzałości osób, które przedłużą wiarygodny dokument stwierdzający aktualne osiągnięcia sportowe w dyscyplinach i konkurencjach olimpijskich (medaliści mistrzostw Polski, uczestnicy Igrzysk Olimpijskich, Mistrzostw Świata i Europy, kandydaci posiadający w dyscyplinach i konkurencjach olimpijskich Klasę Sportową Mistrzowską i Pierwszą Klasę Sportową, zawodnicy z dużymi predyspozycjami do osiągania wysokich rezultatów sportowych, wskazani przez KU AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego). Na studia pierwszego

stopnia kandydaci przyjmowani byli według kolejności od najwyższej liczby punktów do wyczerpania limitu miejsc. Na studia drugiego stopnia przyjmowano kandydatów wg **średniej ocen z całego toku studiów pierwszego stopnia**. Dopuszczana była możliwość, aby studia mogły podejmować osoby posiadające dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia innych kierunków, po przeprowadzeniu przez Komisję Rekrutacyjną analizy porównawczej zgodności efektów kształcenia. Wymagana była porównywalność efektów kształcenia - na poziomie co najmniej 60% - ukończonych studiów z efektami kształcenia dla kierunku wychowania fizycznego studiów pierwszego stopnia. Przyjęte w procesie rekrutacji zasady stanowiły zbiór spójnych i przejrzystych wytycznych uwzględniających efekty kształcenia, jakie powinien osiągnąć student ocenianego kierunku. Zasady uznawania studentom osiągniętych efektów kształcenia zostały uregulowane w sposób czytelny i przedstawione w Regulaminie studiów, przyjętym Uchwałą nr 473/04/2015 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 kwietnia 2015 r. Jeżeli student ocenianego kierunku realizował w innej uczelni wyższej, w kraju lub za granicą, część programu studiów i zaliczył konkretne moduły lub przedmioty, to na jego wniosek dziekan wydziału, po weryfikacji treści tych modułów lub przedmiotów i stwierdzeniu ich zbieżności z treściami modułów lub przedmiotów występujących w programie kształcenia, który aktualnie obowiązuje w Wydziale URz, może uznać i zaliczyć te treści oraz przypisać do nich efekty kształcenia. Natomiast Uchwałą nr 510/06/2015 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Rzeszowskim, Uczelnia przyjęła zasady szczegółowego postępowania w tym zakresie. Obie formy uznawania efektów kształcenia i uczenia się zostały opublikowane i przejrzysto zaprezentowane na stronach www. Uczelni w stosownych zakładkach. Należy jednak podkreślić, że Wydział prowadzący oceniany kierunek nie wprowadził do realizacji zasad potwierdzania efektów uczenia się, od dnia wprowadzenia w życie ww. Uchwały do dnia wizytacji ZO PKA.

Ocena spełnienia kryterium 2 - w pełni

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wdrożone do realizacji na kierunku wychowanie fizyczne, na pierwszym i drugim stopniu studiów, w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, programy studiów, w tym plany studiów uwzględniają zakładane efekty kształcenia i standardy kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Należy stwierdzić, że programy te są prawidłowo opracowane i wdrożone do realizacji. Wyjątek stanowią jedynie plany kształcenia na studiach pierwszego stopnia, ale tylko w zakresie specjalności wychowanie fizyczne w służbach mundurowych, które nie są spójne dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej. Brak wykazanej spójności dotyczy różnej punktacji ECTS w module wychowanie fizyczne w służbach mundurowych. Ponadto, analizowane programy studiów umożliwiają studentom, w ramach zaplanowanych zajęć, przedmiotów i modułów, osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia, w tym dotyczące przedmiotów humanistycznych lub społecznych, języka obcego, technologii informacyjnej, praktyk zawodowych, badań naukowych oraz związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela wychowania fizycznego. Czas trwania studiów oraz szacowany nakład pracy studenta zostały prawidłowo określone - dla studiów I i II stopnia - i stanowią podstawę do uzyskania zakładanych tytułów zawodowych. Przyjęte i stosowane w rzeczywistości - na obu poziomach studiów - formy prowadzenia zajęć i metody kształcenia są prawidłowe i uwzględniają: współczesne osiągnięcia nauki; udział studentów w badaniach; inwencję twórczą studentów; indywidualne oczekiwania studentów o ponadprzeciętnym poziomie predyspozycji, zdolności i umiejętności; indywidualne oczekiwania studentów o

niepełnej sprawności. Funkcjonujące w Wydziale systemowe metody sprawdzania i oceniania osiągniętych przez studenta efektów kształcenia są kompleksowe i opierają się na ocenie: prac etapowych; egzaminacyjnych; praktyk studenckich; i prac dyplomowych. Rekrutacja kandydatów na kierunek wychowanie fizyczne, studia I i II stopnia, jest przejrzysta i zgodna z oczekiwaniami, jakie powinien spełniać kandydat na tego typu kierunek i poziom studiów. Zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz zasady dyplomowania w sposób prawidłowy regulują Regulamin studiów i stosowne Uchwały Senatu lub Rady Wydziału. W Uczelni przyjęto systemowo zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskane poza systemem studiów, ale na ocenianym kierunku i Wydziale, który prowadzi ten kierunek, zasad tych nie wprowadzono, co ZO PKA uważa za uchybienie formalne.

Dobre praktyki

Wielokierunkowość kształcenia związana z bogatą ofertą specjalnościową oraz elastyczność programów umożliwiające ich dostosowanie do oczekiwań studentów niepełnosprawnych.

Zalecenia

ZO PKA zaleca :

- ujednolicenie planów kształcenia, na pierwszym stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, w zakresie modułu kształcenia wychowanie fizyczne w służbach mundurowych;
- wprowadzenie na kierunku wychowanie fizyczne regulaminu potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych w systemie edukacji poza szkolnictwem wyższym.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

3.1 Wytyczne w zakresie projektowania, doskonalenia i zatwierdzania programów określa Uchwała Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego nr 430/01/2015 w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów na studiach pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich. W związku nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz określonego na jej podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego z 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596), Senat Uczelni przyjął Uchwałę nr 102/02/2017 23 lutego br. w sprawie wytycznych dotyczących projektowania programów na studiach wyższych. Wspomniana Uchwała oraz określone na jej podstawie Zarządzenie Rektora nr 11/2017 w sprawie określenia szczegółowych zasad dotyczących projektowania programów kształcenia na studiach wyższych oraz sporządzania ich dokumentacji w Uniwersytecie Rzeszowskim ma mieć zastosowanie do kierunków studiów, których cykl kształcenia rozpoczyna się w roku akademickim 2017/2018.

Program kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne opracowano w oparciu o wytyczne Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, efekty kształcenia uwzględniają także wymagania zawarte w standardach kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. Uczelnia utrzymuje kontakt z licznymi interesariuszami zewnętrznymi – organizacjami i klubami sportowymi. W wyniku konsultacji z interesariuszami

zewnątrznymi wprowadzono w ostatnim czasie na studiach drugiego stopnia moduł edukacji zdrowotnej, a także dwie nowe specjalności: wychowanie fizyczne w służbach mundurowych oraz trener personalny. Zatwierdzania planów i programów kształcenia na ocenianym kierunku studiów dokonuje Rada Wydziału Wychowania Fizycznego. Zmiany w planach studiów konsultowane są także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego.

Efekty kształcenia są weryfikowane na każdym etapie procesu kształcenia. Nad jakością metod weryfikacji efektów kształcenia, w tym kompleksowości, skuteczności i ciągłości czuwają nauczyciele prowadzący przedmiot, a ocena skuteczności tego procesu należy do WZZJK

i Komisji Dydaktycznej kierunku wychowanie fizyczne. Prace etapowe są gromadzone przez prowadzącego przedmiot przez semestr. Stopień osiągania efektów kształcenia monitorowany jest corocznie. W ramach weryfikacji efektów kształcenia dokonuje się oceny wyników nauczania poprzez analizę zestawienia ocen uzyskiwanych przez studentów z zaliczeń i egzaminów. WZZJK przygotowuje raport z analizy, który przedstawiany jest dziekanowi. W przypadku niezadowolającego rozkładu ocen, dziekan podejmuje działania naprawcze we współpracy w kierownikiem zakładu/katedry, w której stwierdzono nieprawidłowości.

Bieżącemu monitorowaniu podlega: kadra naukowo-dydaktyczna. Monitorowanie odbywa się za pomocą hospitacji, realizowanych zgodnie z procedurą uczelnianą - Zasady przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych – 16.01.2014, okresowej ocena nauczycieli akademickich wynikającej z przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ankietyzacji. Zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 22/2016 z dnia 11 listopada 2016r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania ankietyzacji elektronicznej w Uniwersytecie Rzeszowskim obowiązują następujące ankiety: ankieta oceny prowadzącego przedmiot, ankieta oceny dziekanatu oraz ankieta oceny studiów doktoranckich. Jednostka może przeprowadzać także ankietę oceny studiów podyplomowych. Ankieta oceny prowadzącego przedmiot przeprowadzana jest na zakończenie zajęć. Zespół oceniający zapoznał się ogólnodostępnym raportem z oceny prowadzącego przedmiot w roku akademickim 2015/2016 sporządzonym przez Dział Jakości i Akredytacji. Raport obejmuje zbiorcze zestawienie wyników oceny nauczycieli akademickich UR w rozbiciu na poszczególne pytania, których jest w ankiecie 11 oraz średnie oceny nauczycieli na poszczególnych wydziałach. W kolejnych częściach raportu dokonana jest analiza odpowiedzi na poszczególne pytania w podziale na wydziały i instytuty. W ankiecie studenckiej jest miejsce na komentarze i uwagi studentów. Analizy tej części ankiety dokonuje Dział jakości i Akredytacji.

Do indywidualnych wyników ankiet ma wgląd Dziekan, kierownik jednostki (do wyników podległych mu pracowników) oraz każdy pracownik do oceny swojej osoby. Dziekan ma informacje, jak każdy nauczyciel jest oceniany w poszczególnych pytaniach. Wskazane są najlepsze i najgorsze obszary na poszczególnych kierunkach. W przypadku negatywnej opinii o danym pracowniku, rozwiązanie problemu leży w gestii Dziekana/Dyrektora Instytutu. W przypadku niezadowolających ocen uzyskanych przez nauczyciela w ankiecie studenckiej przeprowadza się hospitacje prowadzonych przez tego nauczyciela zajęć.

Wyniki ankiety oceny prowadzącego przedmiot są brane pod uwagę w okresowej ocenie pracownika, ocenie jakościowej, a także podczas planowania awansów.

3.2 Informacje o programie i procesie kształcenia przekazywane są drogą elektroniczną i w sposób tradycyjny (tablice ogłoszeń, dyżury). Na stronie internetowej Wydziału zamieszczane są aktualne informacje dla studentów, pracowników oraz dla interesariuszy zewnętrznych.

W szczególności, dla każdego kierunku studiów na Wydziale umieszczone są informacje zawierające: informator o kierunkach studiów na Wydziale, aktualizowany każdego roku, opis kierunków studiów i specjalności prowadzonych w ramach Wydziału, informacje dla

kandydatów o warunkach przyjęcia na studia, kierunkowe efekty kształcenia wraz z odniesieniami do efektów obszarowych, plany studiów wraz układem przedmiotów w każdym semestrze, sylabusy do wszystkich przedmiotów zawierające modułowe efekty kształcenia, wymogi dotyczące prac dyplomowych, terminy godzin konsultacyjnych wykładowców, druki i formularze do pobrania oraz informacje o praktykach i ćwiczeniach terenowych. Na Wydziale funkcjonuje także elektroniczny system obsługi studentów Wirtualna Uczelnia, do którego dostęp uwarunkowany jest posiadaniem indywidualnego hasła.

Osobą odpowiedzialną za zapewnienie publicznej dostępności do informacji o programie i procesie kształcenia jest administrator ds. wydziałowej strony internetowej powołany przez Dziekana. Oceny publicznego dostępu do informacji dokonywane są na bieżąco poprzez rozmowy opiekunów poszczególnych roczników ze studentami, prowadzących ze studentami, w czasie zebrań pracowników. Informacje na temat dostępności informacji na bieżąco zbiera również administrator strony internetowej. Studenci Wydziału Wychowania Fizycznego mają możliwość oceny strony internetowej Wydziału oraz tablic zamieszczonych przy dziekanacie pod kątem aktualności i przydatności informacji, jak również funkcjonalność wirtualnego dziekanatu w ramach ogólnouczelnianego badania ankietowego na podstawie Ankiety oceny pracy dziekanatu. Raporty z wyników badań publikowane są na stronie internetowej Uczelni. Studentom wizytowanego kierunku zagwarantowano pełne uczestnictwo w strukturach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Reprezentanci studentów uczestniczą w posiedzeniach poszczególnych struktur systemu, tj. Rady Wydziału oraz wydziałowego zespołu ds. zapewniania jakości kształcenia. Studenci uczestniczący w pracach tych organów mają dostęp do ogółu spraw związanych z funkcjonowaniem systemu. Tym niemniej należy stwierdzić, że studenci, mając możliwość uczestniczenia we współkształtowaniu systemu, nie zostali w pełni poinformowani o zagwarantowanych im w związku z tym uprawnieniach.

W ramach kierunku przeprowadzane są formy monitoringu osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia. Należy wskazać na dwie formy: bieżący monitoring stosowanych przez nauczycieli akademickich form weryfikacji i czynione zmiany w sylabusach oraz monitoring skali ocen studentów z danego semestru.

Studenci mają możliwość dokonania oceny prowadzących zajęcia dydaktyczne poprzez kwestionariusz ankietowy. Ankietyzacja przeprowadzana jest w formie on-line, poprzez system Wirtualna Uczelnia. W kwestionariuszu dostępnym w systemie, studenci mogą odnieść się do takich kwestii jak jasność przekazu treści przez nauczyciela akademickiego, stosunek prowadzącego do studentów, obiektywizm w ocenianiu, terminowość odbywania zajęć. Kwestionariusz zawiera pole swobodnego komentarza, co umożliwi studentom wypowiedzenie się co do kwestii, które nie zostały ujęte w pytaniach zamkniętych kwestionariusza.

Ocena spełnienia kryterium 3 – w pełni

Uzasadnienie

W Uczelni i na Wydziale wprowadzono wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Efekty kształcenia projektowane są przy współdziałaniu zarówno interesariuszy zewnętrznych jak i wewnętrznych. Sylabusy są objęte nadzorem nauczycieli odpowiedzialnych za realizację przedmiotów, Komisji Dydaktycznej i WZZJK. Metody weryfikacji efektów kształcenia uwzględniają ich specyfikę. Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia ma miejsce po każdym roku akademickim. Wyniki są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia. Kadra dydaktyczna posiada wysokie kwalifikacje zgodne z nauczaniem przedmiotem, co gwarantuje polityka kadrowa prowadzona w Uczelni. Studenci mają

możliwość oceny zarówno nauczycieli akademickich oraz pracowników wspomagających proces kształcenia.

Informacje o procesie kształcenia oraz programie studiów są pełne, aktualne i powszechnie dostępne.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań mających na celu przekazanie reprezentantom samorządu studenckiego szczegółowych informacji na temat ich roli, uprawnień i obowiązków wynikających z uczestnictwa w jednostkach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1. Uczelnia głosiła do minimum kadrowego 8 samodzielnych nauczycieli akademickich (w tym 2 profesorów oraz 6 doktorów habilitowanych) oraz 17 doktorów. Przewidywany skład minimum kadrowego dotyczy studiów pierwszego i drugiego stopnia. Wobec powyższego liczba nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Wydział Wychowania Fizycznego na kierunku „wychowanie fizyczne znacznie przekracza wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26. Września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. z dn. 30 września 2016 r., poz. 1596, art.12).

Wśród samodzielnych nauczycieli wszyscy mają wykształcenie i dorobek naukowy w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej. Ta ostatnia dziedzina jest równoważna z pedagogiką sportową - dyplomem zdobytym poza granicami kraju. W grupie doktorów wszyscy mają wykształcenie w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej, z jednoczesnym dorobkiem naukowym zgodnym z efektami i treściami kształcenia na ocenianym kierunku.

Nauczyciele akademicy (także spoza minimum kadrowego) posiadają kwalifikacje i dorobek naukowy pozwalający na realizację zakładanych efektów kształcenia. Seminaria magisterskie prowadzą profesorowie i doktorzy ze znacznym dorobkiem a zajęcia praktyczne trenerzy, zajmujący się równocześnie działalnością naukową w danej dyscyplinie sportu.

4.2. W grupie samodzielnych nauczycieli akademickich wszyscy prowadzą zajęcia zgodnie z wykształceniem i dorobkiem naukowym. Dla przykładu: profesor z dorobkiem z zakresu rekreacyjnej aktywności ruchowej prowadzi takie zajęcia w czasie obozów letnich i zimowych, autor podręcznika „Teoria i metodyka sportu” prowadzi m.in. przedmiot „teoria i metodyka sportu”, instruktor pływania i starszy ratownik WOPR prowadzi pływanie (łącznie ze specjalizacją i pływaniem na obozach). A trener tenisa prowadzi teorię i praktykę tej dyscypliny sportu.

W grupie doktorów trener siatkówki prowadzi teorię i metodykę tej gry zespołowej, trener klasy mistrzowskiej w akrobatyce sportowej i żeglarz jachtowy prowadzi metodykę wychowania fizycznego, trener pływania – pływanie, organizator kursów trenerskich w piłce nożnej – piłkę nożną, trener I klasy w koszykówce – koszykówkę. Mgr prawa, a jednocześnie

„ambasador karate na świecie 2016” prowadzi prawo w sporcie i karate, a autorka skryptu z gimnastyki i sportowego słownika polsko-angielskiego – zajęcia z gimnastyki, także w grupach anglojęzycznych. W grupie doktorów jest także nieliczny w Polsce honorowy profesor oświaty – ekspert Ministra Edukacji Narodowej ds. awansu zawodowego nauczycieli.

W grupie pozostałych nauczycieli akademickich obsada zajęć dydaktycznych skoncentrowana jest na kwalifikacjach i doświadczeniu praktycznym. Przedmioty o charakterze praktycznym (terenowym) prowadzą instruktorzy i trenerzy z różnych form aktywności ruchowej a przedmioty ogólnoakademickie specjaliści np. z etyki (ks prof.), informatyki (dr ze znacznym dorobkiem z zakresu informatyki w sporcie) czy protokołu dyplomatycznego.

4.3. W latach 2012-2016 na Wydziale Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego stopień naukowy doktora uzyskało 14 nauczycieli akademickich, w tym 12. w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej. Część z ww. nauczycieli tworzy minimum kadrowe na kierunku „wychowanie fizyczne”, pozostali prowadzą na nim zajęcia. Uczelnia współpracuje z wieloma jednostkami naukowymi w kraju i za granicą, dlatego też przewody doktorskie (a także habilitacyjne) zostały pozytywnie zakończone m.in. w AWF Warszawa, AWF Poznań, AWF Katowice i AWF Wrocław. W okresie od ostatniej akredytacji czterech nauczycieli akademickich uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego a trzech otrzymało tytuł naukowy profesora. Rozwojowi naukowemu sprzyja możliwość publikowania w dwóch uczelnianych czasopismach będących na liście ministerialnej. Pracownicy często korzystają z możliwości wyjazdu w ramach programu „Erasmus” oraz w obszarze współpracy międzyuczelnianej (także z uczelniami w USA, Nowej Zelandii i Korei Płd.). Dodatkową motywacją do aktywności naukowej jest Uchwała Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego „w sprawie polityki jakościowej w działalności naukowej i artystycznej” a także Zarządzenie Rektora „w sprawie wprowadzenia kryteriów oceny działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nauczycieli akademickich UR”. Do roku 2012 na uczelni realizowano projekt „Budowa potencjału dydaktycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego na poziomie europejskim”. Projekt ten umożliwiał organizację staży i wizyt studyjnych w kraju oraz za granicą. Wśród staży zagranicznych przedstawiono propozycję staży dla młodych doktorów. Realizacja projektu „Wymiana doświadczeń kadry akademickiej UR” obejmuje wsparcie w ramach 5. Rodzajów staży; 2 krajowe oraz 3 zagraniczne (w tym staż i stypendium Postdoc, trwające 5 miesięcy).

4.4.

Ocena spełnienia kryterium 4 – w pełni

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kierunek „wychowanie fizyczne” na Wydziale Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzony jest przez kadre naukowo-dydaktyczną w pełni kompetentną i przygotowaną merytorycznie do realizacji przyjętych efektów kształcenia. W okresie ostatnich 5 lat czterech nauczycieli akademickich uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego a trzech otrzymało tytuł naukowy profesora. Wykształcenie własnej kadry pozwala na stabilność i dalsze możliwości rozwoju naukowego. Rekrutacja kadry oparta jest na zasadach spełnienia wymogów rozwoju naukowego (promocje doktorskie, habilitacyjne i profesorskie) oraz koniecznością prowadzenia zajęć dydaktycznych i realizowania przyjętych efektów kształcenia. Młoda kadra naukowo-dydaktyczna wspomagana jest poprzez możliwości wyjazdu na staże (także zagraniczne) oraz wymiany w ramach programu „Erasmus”. Motywacją do aktywności naukowej jest możliwość uzyskania dodatków do podstawowej pensji na podstawie publikowanych prac z IF. Młodzi pracownicy naukowci

mają możliwość publikowania w dwóch uczelnianych czasopismach z listy ministerialnej. Zatrudnienie samodzielnych pracowników naukowych ze Słowacji wzmacnia możliwości współpracy granicznej. Dorobek pozauczelniany kadry naukowo-dydaktycznej pozwala na pełną obsadę zajęć, z uwzględnieniem licznych specjalizacji, koniecznych w prowadzeniu studiów na kierunku „wychowanie fizyczne”.

Dobre praktyki

* Kadra nauczycieli akademickich na kierunku „wychowanie fizyczne” dobierana jest w świadomy sposób, łącząc pracowników z dużym dorobkiem naukowym, trenerów i instruktorów niezbędnych do prowadzenia zajęć praktycznych oraz dodatkowych nauczycieli akademickich, gwarantujących wysoki poziom nauczania w przedmiotach ogólnoakademickich.

* Precyzyjnie opracowany system staży i promowanie nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Oceniana jednostka, poza prowadzeniem kształcenia na dwóch kierunkach studiów, działa na rzecz środowiska lokalnego i współpracuje m.in. z samorządem lokalnym, Urzędem Marszałkowskim, Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną i innymi organizacjami i instytucjami społeczno-gospodarczymi. Współpraca dotyczy m.in. organizacji konferencji, szkoleń, prowadzenia kursów, świadczenia usług badawczych z zakresu turystyki i rekreacji, popularyzowania materiałów promocyjnych regionu, realizacji zajęć terenowych, zbierania materiałów do prac dyplomowych, sprawowania opieki nad studentami podczas praktyk zawodowych, przyjmowania studentów i absolwentów na praktyki i staże wykraczające poza program studiów, opiniowania programów kształcenia w tym celów i efektów kształcenia.

Ponadto Wydział Wychowania Fizycznego UR podejmuje wiele inicjatyw na rzecz rozwoju szeroko rozumianej kultury fizycznej, przez co jest rozpoznawalny, dobrze postrzegany i cieszy się pozytywną opinią w środowisku. Wspiera działalność sportową oraz podejmuje wszelkie działania mające na celu tworzenie warunków do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych we wszystkich wymiarach życia akademickiego. Należy zwrócić uwagę na, specyficzną działalność ocenianej jednostki, jaką jest kształtowanie wśród studentów postaw prospołecznych poprzez szeroko zakrojoną działalność wolontariatu.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Oceniana jednostka, poza prowadzeniem kształcenia na dwóch kierunkach studiów, działa na rzecz środowiska lokalnego i współpracuje m.in. z samorządem lokalnym, Urzędem Marszałkowskim, Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną i innymi organizacjami i instytucjami społeczno-gospodarczymi. Współpraca dotyczy m.in. organizacji konferencji, szkoleń, prowadzenia kursów, świadczenia usług badawczych z zakresu turystyki i rekreacji, popularyzowania materiałów promocyjnych regionu, realizacji zajęć terenowych, zbierania

materiałów do prac dyplomowych, sprawowania opieki nad studentami podczas praktyk zawodowych, przyjmowania studentów i absolwentów na praktyki i staże wykraczające poza program studiów, opiniowania programów kształcenia w tym celów i efektów kształcenia.

Ponadto Wydział Wychowania Fizycznego UR podejmuje wiele inicjatyw na rzecz rozwoju szeroko rozumianej kultury fizycznej, przez co jest rozpoznawalny, dobrze postrzegany i cieszy się pozytywną opinią w środowisku. Wspiera działalność sportową oraz podejmuje wszelkie działania mające na celu tworzenie warunków do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych we wszystkich wymiarach życia akademickiego. Należy zwrócić uwagę na, specyficzną działalność ocenianej jednostki, jaką jest kształtowanie wśród studentów postaw prospołecznych poprzez szeroko zakrojoną działalność wolontariatu.

Pozytywnym przejawem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest fakt kierowanych sugestii z ich strony dotyczących szczególnie sylwetki absolwenta. Według tych opinii absolwent powinien mieć dobre przygotowanie merytoryczne i umiejętność wykorzystania wiedzy do analitycznego rozwiązywania problemów zawodowych i podejmowania decyzji, znać podstawy prawne w ramach studiowanej dyscypliny. Potencjalni pracodawcy uznali praktyki zawodowe za istotny element kształcenia i wskazali na duże znaczenie weryfikacji efektów kształcenia uzyskiwanych podczas realizacji tej formy zajęć.

Ocena spełnienia kryterium 5 – w pełni

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia oparta jest na umowach, zawartych z licznie reprezentowanymi instytucjami zewnętrznymi. Mocną stroną tej współpracy są częste spotkania, które odbywają się z w ramach bieżącego zapotrzebowania obu stron. Uczestnicy spotkań deklarują udzielanie swoich opinii przede wszystkim w zakresie kompetencji wynikających z profilu reprezentowanych instytucji.

Dobre praktyki

Dobrą praktyką wydaje się być propozycja interesariuszy zewnętrznych aby konsultacje programowe mogły odbywać się za pośrednictwem poczty elektronicznej lub przy okazji współpracy naukowej z pracownikami Wydziału w ramach organizowanych konferencji, seminariów czy warsztatów.

Zalecenia

Należy kontynuować i rozwijać dobrze układającą się współpracę z podmiotami społeczno-gospodarczymi w zakresie procesu kształcenia. Zespół Oceniający sugeruje, aby nie rezygnować z bezpośredniego kontaktu z interesariuszami zewnętrznymi.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Wychowania Fizycznego UR jest aktywny na polu współpracy międzynarodowej, prowadząc wymianę studentów i kadr oraz uczestnicząc w międzynarodowych projektach badawczych. Uczelnia obecnie współpracuje z uczelniami zagranicznymi, głównie europejskimi. Minimum kadrowe kierunku „wychowanie fizyczne” wzmocnione jest trójką samodzielnymi pracownikami naukowo-dydaktycznymi ze Słowacji. Oferta w zakresie

zawartych umów bilateralnych z innymi uczelniami, umożliwia studentom wyjazdy na wymiany zagraniczne w ramach programu LLP Erasmus, który jest bardzo popularny wśród studentów wizytowanego kierunku. Na popularność wymiany studentów – nie tylko wyjeżdżających, ale i goszczących na Wydziale WF UR – pozytywnie wpływa prowadzony w wizytowanej jednostce program studiów w języku angielskim „Europejczyk”. Na kierunku „wychowanie fizyczne” zajęcia w języku angielskim prowadzone są na studiach I stopnia. Studenci programu „Europejczyk” są później weryfikowani do na uczelni zagraniczne w ramach Programu „The Lifelong Learning Program Erasmus”

W latach 2014-2017 na studia w ramach programu Erasmus wyjechało 21 studentów m.in. do Wielkiej Brytanii, Portugalii, Belgii i Włoch), przyjechało 27 studentów m.in. z Turcji, Finlandii i Portugalii. Część z tej grupy to studenci kierunku „wychowanie fizyczne”. W grupie pracowników, w ramach programu Erasmus wyjechało 24 nauczycieli akademickich (Portugalia, Francja, Hiszpania, Wielka Brytania) oraz 11 pracowników administracji. Aktualnie Wydział Wychowania Fizycznego nawiązał współpracę w ramach programu Erasmus+ z 14 krajami (ok. 40 uczelni). Podpisane umowy, także te, spoza programu Erasmus+ dotyczą m.in. uczelni w USA, Nowej Zelandii, Korei Płd, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii i in.

Poza programem Erasmus+ nauczyciele akademicy uczestniczyli w wyjazdach zagranicznych związanych z udziałem w konferencjach naukowych (m.in. w Izraelu, Danii, we Włoszech i w państwach granicznych) w celu podpisania umowy o współpracy (USA), jako „visiting profesor”, a także jako członkowie Rad Naukowych uczelni na Słowacji.

Nauczyciele akademicy aktywnie uczestniczą w międzynarodowych towarzystwach naukowych oraz w komitetach naukowych periodyków. Jeden z profesorów jest prezydentem międzynarodowej organizacji zajmującej się problemami sportów walki (IMACSSS). Wydział Wychowania Fizycznego jest także członkiem HEPA (Health-Enhancing Physical Activity) Europe, organizacją współpracującą z WHO.

W ostatnim okresie Wydział był gospodarzem trzech światowych kongresów „World Scientific Congress of Combat Sports and Martial Arts”, w których uczestniczyli naukowcy m.in. z Brazylii, Japonii, Chin i Korei. Z uwagi na aktywność nauczycieli akademickich w zakresie sportów walki prowadzone są badania w Centrum Japońskich Sportów i Sztuk Walki, którego utworzenie wspierały organizacje japońskie.

Ocena spełnienia kryterium 6 – w pełni

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Stopień umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku jest wieloaspektowy i ważny z punktu widzenia. Uczelnia nawiązała liczne kontakty, rokujące dalszą współpracę z placówkami zagranicznymi. Wynikiem tej współpracy jest dobrze rozwinięta wymiana studentów w ramach programu Erasmus. Uczelnia systematycznie rozszerza tę współpracę.

Dobre praktyki

- Studenci Wydziału Wychowania Fizycznego w ramach toku studiów uczestniczą w zajęciach prowadzonych w języku angielskim. Zajęcia te są jednocześnie motywacją do ubiegania się o wyjazd na studia na uczelni za granicą.
- Studenci mają szansę uczestniczenia w wykładach i ćwiczeniach prowadzonych w języku angielskim przez nauczycieli akademickich z uczelni zagranicznych goszczących na Wydziale Wychowania Fizycznego w ramach programu Erasmus.

- Poprzez udział, pomoc lub wolontariat w wydarzeniach o charakterze naukowym, sportowym i rekreacyjnym, z udziałem zagranicznych gości organizowanych przez Wydział Wychowania Fizycznego studenci doskonali komunikowanie się językami obcymi z uczestnikami imprez.

Zalecenia

Zespół Oceniający pozytywnie ocenia pracę Wydziału w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia i jednocześnie zachęca do jeszcze bardziej wzmożonej aktywności w kreowaniu innowacyjnych warunków temu sprzyjających.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1. Obiekty dydaktyczne będące w dyspozycji Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego znajdują się przy ul. Towarnickiego 3, gdzie mieści się dziekanat, sekretariat Wydziału, pokój Dziekana i Prodziekanów. W tym budynku jest 7 sal dydaktycznych (w tym 2 pracownie komputerowe) na 15 do 68 miejsc. Tutaj również funkcjonuje biuro Samorządu Studentów Wydziału Wychowania Fizycznego oraz Studenckiego Towarzystwa Naukowego, a także Klub Studencki. W budynku przy ul. Piłsudskiego 30 znajduje się 6 sal dydaktycznych na 26-40 miejsc oraz sala wykładowa na 80 miejsc i sekretariat. Przy ulicy Hoffmanowej 25 znajdują się 3 sale dydaktyczne na 15 - 40 miejsc. Tam też znajduje się hala sportowa z pełnowymiarowym boiskiem do gier zespołowych oraz szatnie. Przy ul. Cichej 2A znajduje się 5 sal dydaktycznych, aula wykładowa, sale przewidziane do zajęć z gimnastyki korekcyjnej oraz masażu, a także pokoje nauczycielskie i szatnie dla studentów. Przy ul. Wyspiańskiego znajduje się laboratorium Teorii Treningu i Wysiłku Fizycznego, w którym są 2 cykloergometry, 30 sportesterów, spirometr. Ponadto przy ul. Wyspiańskiego 22 usytuowane są 3 sale dydaktyczne na 25 - 70 miejsc, stadion do gry w piłkę nożną oraz bieżnia tartanowa do lekkiej atletyki i szatnie. W laboratorium przy ulicy Warszawskiej na Wydziale Medycznym jest laboratorium chodu, z którego także korzystają studenci Wydziału Wychowania Fizycznego. Jest tam system BTS, 2 platformy KISTLER wbudowane w podłogę, stabilograf BIODEx, cykloergometr. Przy ul. Kasprowicza 1 znajduje się sala gimnastyczno-taneczna wynajmowana od Centrum Sportu i Rekreacji UR. Dodatkowo WWF korzysta z krytej pływalni ROSiR oddalonej od Uczelni o 150 m, hali sportowej dużej i małej na ROSiR-e. Wydział korzysta także z pomieszczeń klubu *Fitness for Life*, który ma siedzibę na ul. Rejtana w Galerii Rzeszów. Wydział dysponuje trzecim laboratorium przy ul. Hoffmanowej. Jest tam zestaw antropometryczny, zestaw do testów sprawności motorycznej, podoskop, waga do oceny składu ciała, biofeedback, platforma dynamometryczna, kratownica do pomiaru momentów sił mięśniowych. Laboratoria te są dobrze wyposażone w dobrej jakości sprzęt, który z dużym powodzeniem może być wykorzystywany w pracy naukowej.

Na potrzeby letniej akcji obozowej Wydział Wychowania Fizycznego na podstawie umowy wynajmuje obiekty od Wojskowego Zespołu Wypoczynkowego Jawor nad Jeziorem Solińskim. Wyposażenie tych obiektów w pełni zabezpiecza realizację zajęć programowych na obozie. Sporty zimowe realizowane są w oparciu o sprzęt będący własnością Uczelni. Ponadto Wydział Wychowania Fizycznego posiada własną stronę internetową służącą do

przekazu niezbędnych informacji dla studentów i pracowników Wydziału oraz stronę na Facebooku.

7.2. System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Rzeszowskiego tworzy Biblioteka Główna wraz z bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi. Biblioteka gromadzi zbiory i e-zbiory o tematyce odpowiadającej kierunkom studiów. Zbiory biblioteki to ponad 790 tys. woluminów książek, blisko 110 tys. woluminów czasopism, 24 tys. jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych oraz pełnotekstowych, 35 baz faktograficznych i bibliograficznych, blisko 22 tyś. czasopism elektronicznych i ponad 145 tys. tytułów e-booków.

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego otwarta jest dla czytelników przez 6 dni w tygodniu. Nowoczesny budynek przy ul. prof. Stanisława Pigonia 8 dysponuje 350 miejscami w 7 czytelniach, w których księgozbiór oferowany jest w wolnym dostępie do półek. Do dyspozycji czytelników jest 9 kabin do indywidualnej pracy. We wszystkich czytelniach i holu głównym dostępna jest strefa bezprzewodowego Internetu Wi-Fi. Procesy biblioteczne są całkowicie skomputeryzowane i zautomatyzowane. Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym ProLib, transport książek z magazynów jest zautomatyzowany. Dzięki temu czas realizacji zamówienia jest bardzo krótki i nie przekracza 30 min. Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego świadczy usługi w rzeczywistości wirtualnej.

W ramach prac dokumentacyjnych Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego we współpracy z Działem Nauki UR opracowuje bazę bibliograficzno-bibliometryczną, która zawiera obecnie blisko 31 tys. rekordów. Baza rejestruje dorobek naukowy pracowników UR zatrudnionych na pierwszym etapie oraz umożliwia sporządzenie analizy bibliometrycznej pracowników oraz jednostek Uczelni.

Od października 2013 r. przy Bibliotece UR działa ponadto Repozytorium będące cyfrowym archiwum rejestrującym dorobek naukowy i dydaktyczny środowiska akademickiego UR. Na koniec 2014 r. znajdowało się w nim blisko 600 publikacji wprowadzonych przez 65 autorów. W Bibliotece UR, a także w bibliotekach wydziałowych i instytutowych zatrudnionych jest obecnie 88 osób.

Księgozbiór związany ze sportem, wychowaniem fizycznym, rekreacją ruchową, turystyką i naukami pokrewnymi udostępniany jest prezencyjnie w Czytelni Matematyczno-Przyrodniczej oraz Czytelni Czasopism Naukowych, a także w ramach wypożyczeń miejscowych i międzybibliotecznych. Liczba książek z zakresu wychowania fizycznego nauk pokrewnych oferowanych studentom i pracownikom Uniwersytetu Rzeszowskiego w BUR wynosi obecnie ok. 7,3 tys. tytułów, tj. ok. 14,5 tys. woluminów. Bogatą kolekcję książek elektronicznych w języku angielskim z zakresu sportu (blisko 670 tytułów) oferuje także platforma EBSCO. Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego prenumeruje 71 tytułów polskich czasopism tradycyjnych z zakresu sportu i nauk pokrewnych, które udostępniane są w Czytelni Czasopism Naukowych. Ponadto dzięki dostępowi do platform: Springer, Elsevier, EBSCO, Willey-Blackwell, AIP/APS, IOP Science użytkownicy BUR mogą korzystać z blisko 100 tytułów czasopism elektronicznych z zakresu wychowania fizycznego oraz nauk pokrewnych.

7.3. Na Wydziale Wychowania Fizycznego, prowadzony jest stały przegląd zasobów materialnych w tym infrastruktury oraz środków wsparcia studentów. Do tego celu wydzielono samodzielne stanowisko pracy. Obecnie Wydział dysponuje wystarczającą infrastrukturą dydaktyczną dostosowaną do potrzeb kształcenia na kierunku Wychowanie Fizyczne. Nie bez znaczenia jest planowana do realizacji inwestycja Centrum Lekkoatletycznego, obiektu o charakterze sportowo-diagnostyczno-dydaktycznym.

Ocena spełnienia kryterium 7 – w pełni

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Baza dydaktyczna, sale wykładowe, sale do ćwiczeń, obiekty sportowe, laboratoria naukowe stanowią silną stronę Wydziału Wychowania Fizycznego, spełniają pod tym względem wszelkie wymogi do kształcenia studentów studiów na I i II stopniu stwarzając możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzenia badań naukowych. Wszystkie zajęcia prowadzone są w dobrze wyposażonych pracowniach lub obiektach sportowych spełniających normy dydaktyczne i higieniczne. Wszystkie sale wykładowe są wyposażone w rzutniki multimedialne, a te większe, wykładowe, także w nagłośnienie. Studenci mają dobre warunki do realizacji programu studiów z przedmiotów wymagających laboratoriów, które są wyposażone w nowoczesny sprzęt kontrolno-pomiarowy. Studenci Wydziału bez ograniczeń mogą korzystać ze sprzętu komputerowego oraz Internetu. Baza dydaktyczna jest wciąż modernizowana i unowocześniana.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie odnieśli się do infrastruktury sportowej i jej dostosowania do ich potrzeb. Tym niemniej jako największą bolączkę Wydziału, studenci wskazali na rozbieżność zajęć dydaktycznych pomiędzy różnymi budynkami. Należy zwrócić uwagę, iż obecnie trwają zaawansowane prace nad budową nowego – wspólnego budynku całego Wydziału, gdzie będą skupione także obiekty sportowe.

Uczelnia, ma bardzo dobrą, nowoczesną bibliotekę. Wyposażenie biblioteki w specjalistyczne czasopisma związane z ocenianym kierunkiem studiów jest znakomite a dostęp do zbiorów zarówno bezpośredni, jak i elektroniczny bardzo dobry. Studenci mogą korzystać z biblioteki uczelnianej oraz kilku czytelni wydziałowych. Zasoby Biblioteki Uniwersyteckiej zapewniają optymalny dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach przedmiotów. Godziny otwarcia biblioteki są przyjazne studentom, zarówno stacjonarnym, jak i niestacjonarnym. Mocną stroną biblioteki jest wykwalifikowana, zgrana kadra – 78% pracowników posiada wyższe wykształcenie, z czego blisko 80% posiada kwalifikacje z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej zdobyte za studiach kierunkowych lub podyplomowych.

Z punktu widzenia studentów, dla ich rozwoju naukowego, szczególne znaczenie odgrywa biblioteka Uczelni oraz Wydziału. Biblioteka jest dostępna dla studentów od poniedziałku do soboty. Studenci mają możliwość przeglądania katalogu oraz zamawiania książek on-line. Studenci pozytywnie odnoszą się do dostępności zasobów bibliotecznych oraz ich aktualności.

W zakresie monitorowania i doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i naukowej studenci wyrażają swoje potrzeby w tym zakresie na bieżąco, poprzez informowanie Władz Wydziału, zwłaszcza angażując przedstawicieli samorządu studenckiego. W ramach prac koncepcyjnych nad budynkiem, wzięto także pod uwagę głosy studentów.

Dobre praktyki

W zakresie pozyskiwania środków na rozbudowę bazy dydaktycznej władze Wydziału wykazują bardzo dużą aktywność. W 2015 r. władze Wydziału złożyły wniosek do Urzędu Marszałkowskiego w ramach Kontraktu Terytorialnego na budowę hali lekkoatletycznej z zapleczem naukowym, jako inwestycji o wysokim stopniu oryginalności i znaczeniu dla województwa podkarpackiego. Inwestycja ta została uznana i dostała wsparcie zarówno ze strony Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jak i Prezydenta Miasta Rzeszowa. Przewidywany termin oddania inwestycji do użytku to 2019 r. Dostępność do dobrze wyposażonych w urządzenia kontrolno-pomiarowe laboratoriów wpływa na dobry poziom prac magisterskich, ale także dynamiczny naukowy rozwój kadry.

Sprawnie funkcjonujący system katalogowania on-line, zasobów bibliotecznych książek i czasopism wraz z informacją o lokalizacji tych dokumentów i ich dostępności. Czytelnicy mogą książki zamawiać poprzez Internet. Indywidualne konto czytelnika zawiera informację o wypożyczonych i udostępnianych na miejscu materiałach, a także informacje o terminie zwrotu książek, możliwości prolongaty i rezerwacji książek.

Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej BUR prowadzą działalność szkoleniową i dydaktyczną. Organizują seminaria dla studentów i pracowników z zakresu źródeł informacji naukowej oraz zasobów elektronicznych. Dla osób rozpoczynających studiowanie w Uniwersytecie Rzeszowskim przygotowywane są interaktywne szkolenia e-learningowe.

Pracownicy Biblioteki UR cały czas podwyższają swe umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach, kursach i konferencjach naukowych, publikując artykuły naukowe, jak również odbywając staże zawodowe w bibliotekach polskich i zagranicznych.

Biblioteka UR wydaje też naukowe czasopismo elektroniczne pt. *Podkarpackie Studia Biblioteczne*, które jest pierwszym naukowym czasopismem w Polsce posiadającym również wersję na e-czytniki.

Zalecenia

Zespół Oceniający zachęca, aby Władze Wydziału w dalszym ciągu dbały o ustawiczny rozwój infrastruktury dydaktycznej i socjalnej i aby konsekwentnie i z determinacją doprowadziły do finału realizację budowy Centrum Lekkoatletycznego.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1. System opieki, wsparcia oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia wdrożony w ramach wizytowanego kierunku oparto na szeregu narzędzi, stosowanych przez Uczelnię wobec studentów.

W pierwszej kolejności należy wymienić narzędzie doboru treści kształcenia. Studenci studiów I stopnia przez pierwsze 4 semestry realizują wspólny program, natomiast po IV semestrze, mają możliwość wyboru jednej z 4 specjalności (Instruktor sportu, instruktor fitness, instruktor aktywności ruchowej dzieci, wychowanie fizyczne w służbach mundurowych). Mechanizm ten pozwala studentom I stopnia na nabycie niezbędnej wiedzy przedmiotu oraz podstawowych umiejętności, a jednocześnie umożliwia im zdobycie umiejętności specjalizacyjnych już na etapie studiów I stopnia. W ramach studiów II stopnia specjalności do wyboru to Trener Personalny, Trener Zdrowia, Instruktor Tańca, Instruktor Sportu. Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie odnoszą się takiej organizacji procesu kształcenia.

Jako kolejne narzędzie należy wskazać bieżące wsparcie nauczycieli akademickich poza zajęciami dydaktycznymi. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas dyżurów i konsultacji. Co więcej, dzięki wdrożonej platformie informatycznej Wirtualna Uczelnia, nauczyciele są także dostępni poprzez środki komunikacji elektronicznej (poczta e-mail). Dostępność nauczycieli akademickich została przez studentów oceniona pozytywnie.

Nauczyciele akademicy podczas zajęć dydaktycznych dążą do podnoszenia jakości stosowanych metod dydaktycznych, m.in. poprzez stosowanie prezentacji multimedialnych oraz innych form angażujących studentów do aktywnego udziału w zajęciach. Szczególnie

zróżnicowanie stosowanych metod dydaktycznych należy odnotować w ramach szeregu zajęć sportowych. Studenci podczas spotkania z ZO PKA wskazali, iż przygotowanie kadry akademickiej do prowadzenia zajęć na kierunku jest bardzo dobre. Większość nauczycieli akademickich podczas zajęć wykładowych korzysta z prezentacji multimedialnych. Natomiast podczas zajęć sportowych wykorzystywane są metody adekwatne do danej dyscypliny.

Studenci wizytowanego kierunku wykazują zróżnicowane potrzeby w zakresie kształtowania swojej ścieżki dydaktycznej. Zarówno mechanizm doboru specjalności w ramach programu kształcenia, jak również postawa nauczycieli akademickich, uwzględniają potrzebę wszechstronnego, a jednocześnie różnorodnego rozwoju studentów wizytowanego kierunku.

Niezależnie od stypendiów Erasmus Plus, studenci zaangażowani w ruch kół naukowych mają możliwość odbywania licznych wizyt terenowych m.in. na Słowacji i Ukrainie. Wizyty te spełniają zarówno cel integracyjny w grupie studentów, jak również pozwalają na nawiązanie kontaktów ze studentami z innych państw.

Studenci są motywowani do rozwoju naukowego poprzez sprawnie funkcjonujący ruch kół naukowych, koordynowany przez nauczycieli akademickich, a także dobór metod dydaktycznych podczas zajęć seminaryjnych.

W ramach kierunku funkcjonuje kilkanaście kół naukowych, skoncentrowanych na różnych aspektach wychowania fizycznego. Funkcjonują również koła multidyscyplinarne. Wśród kół należy wymienić m.in. Koło Naukowe Modelowania Treningu Sportowego, Międzywydziałowe Koło Naukowe Prawa i Ekonomii w Sporcie, które umożliwiają studentom prowadzenie badań naukowych, publikację ich wyników, czy wygłoszenie ich w formie referatów na organizowanych konferencjach. Członkowie kół naukowych często wykorzystują doświadczenie badawcze zdobyte w kołach naukowych, podczas opracowywania prac dyplomowych. Ruch kół naukowych jest koordynowany zarówno przez studentów jak i nauczycieli akademickich – niejednokrotnie absolwentów kierunku. Ruch kół naukowych jest bardzo pozytywnie odbierany przez studentów.

Zajęcia seminaryjne, z jednej strony mają na celu przekazanie studentom podstawowych informacji na temat zasad sporządzania prac o charakterze naukowym, w tym z zakresu metodologii. Stanowią one także dla studentów możliwość wymiany ich spostrzeżeń w zakresie opracowywanej przez nich tematyki.

Studenci wizytowanego kierunku są motywowani do rozwoju ich kompetencji społecznych. Także w tym zakresie bardzo ważną rolę odgrywają koła naukowe, organizujące liczne aktywności terenowe, uwzględniające specyfikę kierunku. W ramach Wydziału realizowane są różnego rodzaju aktywności w ramach AZS, które mają na celu rozwój kultury fizycznej studentów.

Rozwój zawodowy studentów jest w dużym stopniu wspierany przez uczelniane Biuro Karier. Biuro to koncentruje się na dwóch rodzajach działalności – rozwoju kompetencji studentów niezbędnych do wdrożenia na rynku pracy oraz na informowaniu studentów o dostępnych ofertach praktyk oraz pracy. W ramach wyposażania studentów w kompetencje miękkie, organizowane są różnego rodzaju warsztaty i szkolenia, dot. sposobów sporządzania dokumentów rekrutacyjnych, przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych, metod prezentacji. Część tego typu szkoleń jest profilowana na studentów Wydziału Wychowania Fizycznego. Studenci otrzymują drogą mailową oferty praktyk i pracy, także dotyczące zatrudnienia w sektorach interesujących dla studentów kierunku wychowanie fizyczne. Biuro Karier organizuje także cykliczne przedsięwzięcia odbywające się w ramach Uczelni, mające na celu umożliwienie potencjalnym pracodawcom zaprezentowanie swojej oferty studentom. Przedsięwzięcia takie kierowane są także do studentów wizytowanego kierunku.

W ramach Wydziału Wychowania Fizycznego funkcjonuje wydziałowa komórka samorządu studenckiego, która aktywnie uczestniczy zarówno we współkształtowaniu polityki Wydziału, jak i w kreowaniu życia studenckiego. Członkowie samorządu studenckiego zasiadają w

Radzie Wydziału oraz innych komisjach wydziałowych (ds. jakości kształcenia, stypendialnej). Samorząd, korzystając z funduszy centralnego samorządu studenckiego organizuje liczne przedsięwzięcia kulturalne (m.in. Kulturalia), koordynuje wolontariat studencki (m.in. akcja Szlachetna Paczka) oraz inne aktywności o charakterze integracyjnym. W zakresie swojej działalności samorząd studencki korzysta ze wsparcia organizacyjnego Władz Wydziału oraz wsparcia finansowego Władz Uczelni.

W ramach Wydziału wdrożono politykę w stosunku do studentów z niepełnosprawnościami. Studenci otrzymują wsparcie ze strony Biura ds. Osób Niepełnosprawnych, w zakresie ich potrzeb socjalno-bytowych. W szczególności osoby takie mogą liczyć na przyznanie specjalnego stypendium. Na Wydziale stosowane są formy wsparcia w procesie dydaktycznym, m.in. polegające na dostosowywaniu formy zaliczenia do potrzeb studenta z niepełnosprawnościami. Ma to szczególne znaczenie w przypadku zaliczenia zajęć sportowych. W tym zakresie kwestia rodzaju zaliczenia jest każdorazowo ustalana z Władzami Wydziału oraz studentem. Studenci otrzymują także pomoc w zakresie przemieszczania się pomiędzy różnymi obiektami Wydziału.

Studenci mają możliwość składania skarg i wniosków, bądź w trybie pisemnym, bądź ustnym. Do tej pory studenci nie mieli potrzeby zgłaszania skarg w formie pisemnej, ponieważ wszelkie kwestie sporne były rozpatrywane w ramach kontaktów bieżących z władzami dziekańskimi. Studenci pozytywnie odnoszą się do przyjętego sposobu rozstrzygania kwestii spornych w ramach Wydziału.

8.2.

Studentom wizytowanego kierunku są udostępniane informacje dotyczące procesu kształcenia poprzez kilka wykorzystywanych kanałów informacyjnych. W pierwszej kolejności, kwestie dotyczące zarządzania tokiem studiów studenci mogą znaleźć w systemie Wirtualna Uczelnia. Umieszczane są tam informacje dotyczące planów zajęć, sylabusy, a także oceny. Studenci pozytywnie odnoszą się do niedawno wdrożonego systemu informatycznego. Aktualne informacje dotyczące funkcjonowania Wydziału studenci mogą odnaleźć na jego stronie internetowej, która jest na bieżąco aktualizowana. W zakresie informacji o przedmiocie – studenci mają bieżący dostęp do sylabusów przedmiotów, które są także omawiane na pierwszych zajęciach każdego z przedmiotów, mających charakter organizacyjny. Studenci pozytywnie odnoszą się do metod przekazywania im informacji o procesie kształcenia, wskazując że czują się dobrze poinformowani w zakresie, który jest niezbędny dla ich toku kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku uczestniczą w ocenie nauczycieli akademickich, poprzez ocenę prowadzonych przez nich zajęć. Zostali także zaangażowani w ocenę pracy administracji wydziałowej (dziekanatu). Ocena prowadzonych zajęć odbywa się w formie kwestionariusza ankietowego udostępnionego w systemie Wirtualna Uczelnia. Studenci w kwestionariuszu mogą ocenić sposób prowadzonych zajęć, w szczególności stosowane metody dydaktyczne. W kwestionariuszu uwzględniono także pole swobodnego komentarza. Kwestionariusze z ocenami studentów są przetwarzane na poziomie ogólnouniwersyteckim, a następnie w formie raportów – trafiają do Władz Wydziału. Raport wraz z oceną studencką, jest omawiany w ramach Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz w ramach Rady Wydziału. Należy jednak wskazać, że raporty nie są dostosowywane do potrzeb konkretnego Wydziału, co uniemożliwia uwzględnienie specyfiki Wydziału i kierunku. Ogół studentów nie otrzymuje także informacji zwrotnej z systemu, co powoduje iż studenci mają poczucie, iż ich ocena nie ma większego znaczenia.

Studenci mają możliwość oceny pracy dziekanatu, który stanowi podstawową jednostkę, z którą studenci kontaktują się w kwestiach organizacyjnych. Ocena pracy dziekanatu odbywa się w formie kwestionariusza, w którym studenci oceniają jakość pracy, w tym sprawność załatwiania ich spraw. Jak wskazali studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA w ostatnich

latach praca dziekanatu uległa zdecydowanej poprawie, m.in. w zakresie kompetencji jego pracowników oraz godzin otwarcia.

Ocena spełnienia kryterium 8– w pełni

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia zapewnia studentom pełne wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy. Studenci otrzymują pomoc naukową, dydaktyczną i materialną. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów w trakcie zajęć, konsultacji oraz poprzez inne formy kontaktu, dając studentom możliwość współpracy przy publikacjach i badaniach naukowych. Władze Wydziału wspierają studentów w aktywności naukowej i organizacyjnej, w szczególności poprzez moderację ruchu kół studenckich. Kryteria przyznawania stypendiów są przejrzyste i sprawiedliwe. Biuro Karier wspomaga studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym poprzez organizację spotkań z pracodawcami, targów pracy, szkoleń i warsztatów. Władze Uczelni oraz Wydziału zapewniają studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, dostosowując infrastrukturę do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także wspierając je w procesie kształcenia m.in. oferując wsparcie w przemieszczaniu się pomiędzy budynkami Wydziału. Obsługa administracyjna, która przeszła zmiany organizacyjne, jest kompetentna i dostępna w dostosowanych do potrzeb studentów porach. Informacje dotyczące toku studiów i procesu kształcenia są ogólnodostępne i aktualne. W ramach Wydziału, celem polepszenia obsługi studentów wdrożono system Wirtualna Uczelnia, co w opinii studentów znaczenie poprawiło poziom ich obsługi. Studenci uczestniczą w pracach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, tym niemniej nie otrzymują informacji zwrotnej, potwierdzającej jego działanie.

Dobre praktyki

Włączenie do moderowania ruchu kół naukowych nauczycieli akademickich, będących absolwentami kierunku. Umożliwia to większą integrację studentów z nauczycielami, co przekłada się na poprawę relacji mistrz-uczeń.

Zalecenia

Podjęcie działań mających na celu udostępnianie ogółowi studentów informacji o ogólnych trendach wynikających z oceny nauczycieli akademickich.

7. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

W Uchwale PKA z dnia 30 czerwca 2011 r. nie zamieszczono żadnych uwag i wydano ocenę pozytywną dla kierunku „wychowanie fizyczne” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Przewodniczący Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Janusz Iskra